

In deze les gaat het over:

- kennismaken
- werkwoordstijden
- vragen stellen
- spelling

Kennismaken

A photograph of two men in business suits shaking hands in a car dealership. The man on the left is smiling and looking at the man on the right. The background shows a reception desk with signs for 'receptie werk', 'onderdelen', and 'accessoires'. The floor is tiled, and there are steps leading up to a counter area.

01.01 INTRODUCTIE

- Mark: Mag ik u voorstellen: Dit is Sandra van Wittem. Ze werkt bij Euromax, als secretaresse.
- Jeff: Aangenaam.
- Mark: Sandra, dit is een nieuwe collega. Zijn naam is Jeff Wilson.
- Sandra: Aangenaam. Welkom bij Euromax.
- Jeff: Dank u.

Lees het bovenstaande kennismakingsgesprekje.

1. Is het een formele of meer informele kennismaking?
2. Is er in Nederland verschil tussen een kennismaking met een nieuwe collega of met een nieuwe buurman?
3. En in jouw land?
4. Waar ontmoet jij nieuwe mensen?
5. Wat zeg jij meestal als je nieuwe mensen ontmoet?

01.02 TEKST

INTERVIEW met de heer Ahmed Aboutaleb

1. Waar bent u geboren?

Ik ben geboren in het dorpje Beni Sidel in het Rifgebergte in Marokko.

2. Wanneer bent u naar Nederland gekomen?

Ik ben in 1976 op 15-jarige leeftijd naar Nederland gekomen.

3. Kunt u zich nog herinneren wat u van Nederland en de Nederlanders vond toen u net hier was?

Toen wij hier net waren, moesten wij van Den Haag naar het consulaat in Rotterdam. Dit maakte veel indruk op mij. Wij gingen vanaf het Centraal Station met de tram maar bleken niet het juiste adres te hebben. Ik herinner me ook dat de mensen zo behulpzaam waren en ons uiteindelijk de weg hebben gewezen.

4. Hoe hebt u de Nederlandse taal onder de knie gekregen?

Ik werd aangenomen op een LTS die naast een jongerenvormingscentrum lag. Daar werkte een vrouw die aan een groepje buitenlanders Nederlandse les gaf. Al vrij snel beheerste ik de taal zodanig dat ik mijn LTS-opleiding goed kon volgen en voltooien.

5. Kunt u in het kort iets vertellen over uw opleiding en werk in Nederland?

Ik ben begonnen op de LTS. Ik beschikte over genoeg capaciteiten en vervolgde mijn studiercarrière op de MTS en de HTS.

Tijdens mijn studie had ik verschillende bijbanen, eerst in de horeca, daarna als freelancer in Hilversum. Ik maakte onder meer reportages over het leven op de straat voor het programma Thuisland van de NOS.

Het was best zwaar om zo'n baan te combineren met mijn studie.

De ervaringen tijdens mijn studie, maar zeker ook tijdens mijn werk als verslaggever, hebben mijn taalvaardigheid ontzettend verbeterd.

Ik heb niet stilgezeten in de afgelopen jaren en in al mijn banen heb ik veel geleerd en me steeds verder kunnen ontwikkelen.

Sinds 5 januari 2009 ben ik burgemeester van Rotterdam.

6. Wat is volgens u voor buitenlanders in Nederland, onafhankelijk van hun (opleidings) achtergrond, belangrijk om zich goed thuis te kunnen voelen?

Je moet vooral openstaan om te leren. Leren om de taal onder de knie te krijgen. Vervolgens blijven doorleren, onderwijs opent de deur naar een mooie toekomst en zorgt ervoor dat je je snel thuis voelt in een nieuw land. Hou vol en blijf geloven in je dromen!

7. Bent u "vernederlandst"? Hebt u bijvoorbeeld typisch Nederlandse gewoontes?

32 jaar leven in Nederland betekent vanzelfsprekend dat ik typisch Nederlandse gewoontes heb. Ze zijn

zelfs zo gewoon geworden dat ik goed moet nadenken wat ik kan noemen. Ik houd van boterhammen met pindakaas, drink meer koffie dan thee, fiets graag door de stad en luister ook naar klassieke muziek.

8. Bent u een andere politicus en burgemeester vanwege uw buitenlandse achtergrond? Wat maakt het anders?

Iedere politicus en burgemeester neemt zijn achtergrond mee, ik dus ook. Ik realiseer me wel dat men, door mijn achtergrond, anders naar mij kijkt. Of ik het wil of niet, ik ben een rolmodel. En, als dat betekent dat ik anderen kan inspireren om ook het beste uit zijn of haar leven te halen, dan ben ik daar trots op.

9. Wat verwacht u van de toekomst?

Laat ik me beperken tot de komende jaren. Op 5 januari ben ik geïnstalleerd als burgemeester van Rotterdam. Ik heb me voorgenomen om mijn hele ambtsperiode van 6 jaar vol te maken. De komende jaren werk ik aan en voor de vooruitgang van Rotterdam door te werken aan vertrouwen. Dit is belangrijk voor de sfeer in de stad en een voorwaarde voor economische groei en welvaart.

1976	LTS-elektrotechniek	1998	Instituut voor multiculturele ontwikkeling
1980	MTS voor luchtvaart en elektrotechniek	2000	Columnist dagblad Trouw
1983	HTS-elektrotechniek, telecommunicatie	2002	Directeur sector Maatschappelijke, Economische en Culturele Sector, Amsterdam
1986	Verslaggever NOS Radio, RTL Nieuws, Veronica Radio	2004	PvdA-wethouder Jeugd, Onderwijs, Werk, Inkomen en Grotestedenbeleid, Amsterdam
1991	Voorlichter ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	2007	Staatssecretaris Sociale Zaken en Werkgelegenheid, kabinet Balkenende 4
1994	Hoofd afdeling voorlichting van de Sociaal Economische Raad (SER)	2009	Burgemeester Rotterdam
1997	Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)		

01.03 VOCABULAIRE

zich herinneren

Weet jij nog wat we vorig jaar gedaan hebben? Ik herinner het me niet meer.

indruk maken op

Met zijn nieuwe mobiel probeerde hij indruk te maken op de meisjes in zijn klas.

blijken (bleek/gebleken)

duidelijk worden; Ik dacht dat hij al jaren in Nederland woont, maar hij blijkt hier pas anderhalf jaar te zijn.

behulpzaam

Fijn dat je zo behulpzaam bent, ik kan het niet zo goed alleen.

uiteindelijk

ten slotte; Eerst konden we het adres niet vinden maar uiteindelijk kwamen we toch op tijd op onze afspraak.

onder de knie krijgen (kreeg/gekregen)

leren; Hij ging gisteren voor de eerste keer schaatsen en heeft het zeer snel onder de knie gekregen.

- aangenomen worden** (werd/geworden)
Na zijn sollicitatiegesprek met de manager is hij direct aangenomen.
- beheersen**
kennen/kunnen; Hij heeft echt talent voor talen, hij beheerst zeker vier vreemde talen.
- zodanig**
op zo'n manier; Hij reageerde zodanig dat iedereen boos werd.
- voltooien**
afmaken; Na jaren is de bouw van het nieuwe stadhuis voltooid.
- LTS**
lagere technische school, sinds 1999 vmbo; Na de basisschool gaat mijn zoon naar het vmbo.
- MTS**
middelbare technische school; Na de lts ging hij verder met studeren aan de mts.
- HTS**
hogere technische school, opleiding tot ingenieur; Na de middelbare school begon hij aan een technische studie aan de hts.
- de opleiding**
school, cursus; Zij volgt een opleiding aan de dansacademie in Tilburg.
- beschikken over**
hebben; Liesbeth beschikt over een enorm muzikaal talent.
- vervolgen**
verder gaan met; De pauze is voorbij, we vervolgen de les met de presentatie van de volgende groep.
- de bijbaan**
Veel studenten hebben een bijbaan; ze werken in een supermarkt of in de horeca.
- de horeca**
hotels, restaurants en cafés; Mensen die in de horeca werken, werken vaak 's avonds en in het weekend.
- de verslaggever**
journalist; De verslaggever heeft een reportage gemaakt over het asielzoekerscentrum in Groningen.
- de burgemeester**
De burgemeester en de wethouders vergaderen over de nieuwe plannen van de gemeente.
- deel uitmaken van**
een deel zijn van; Zij maakt deel uit van de groep studenten die volgende week naar Rome gaat .
- onafhankelijk**
↔ afhankelijk; Jongeren willen graag onafhankelijk worden van hun ouders.
- volhouden** (hield vol/volgehouden)
Zondag liepen we de Marathon van Rotterdam, het was heel zwaar maar we hebben wel volgehouden.
- vanzelfsprekend**
natuurlijk; Het is in Nederland vanzelfsprekend dat alle kinderen naar school gaan als ze vier jaar zijn.
- de achtergrond**
Wat heb je een leuke achtergrond op je computerscherm gezet.
Carlo houdt niet van aandacht, hij werkt liever op de achtergrond.
Zij heeft een katholieke achtergrond, net zoals de meeste mensen uit Italië.
- zich realiseren**
Er stond 10 km file tussen Utrecht en Amsterdam en Joep realiseerde zich dat hij te laat op de afspraak zou komen.

trots zijn op
Mijn vader is na 30 jaar gestopt met roken, ik ben heel trots op hem.

zich beperken tot
Je kunt niet alle informatie geven in je presentatie, je moet je beperken tot de belangrijkste dingen.

zich voornemen (nam zich voor/zich voorgenomen)
Ik neem me voor om in het nieuwe jaar meer te gaan sporten.

de vooruitgang
verbetering; Afgelopen weken hebben we intensief aan onze taal gewerkt, gelukkig heeft de leraar onze vooruitgang ook gezien en ons goede cijfers gegeven.

de voorwaarde
conditie; Als je een programma wilt installeren, moet je meestal eerst de algemene voorwaarden lezen en accepteren.

de welvaart
De financiële crisis is niet goed voor de welvaart in ons land.

01.04 VRAGEN BIJ DE TEKST

1. Waar komt Ahmed Aboutaleb vandaan?
2. Wat maakte veel indruk op hem toen hij net in Nederland was?
3. Hoe heeft hij Nederlands geleerd?
4. Welke studies heeft hij gedaan?
5. Heeft hij tijdens zijn studie ook gewerkt?
6. Wat heeft hij dan gedaan?
7. Heeft hij uiteindelijk van zijn studie ook zijn werk gemaakt?
8. Is Ahmed Aboutaleb vernederlandst?
9. Waarom wordt er met andere ogen naar de politicus/burgemeester Aboutaleb gekeken?
10. Waar wil hij de komende jaren aan werken?
11. Waar kom jij vandaan?
12. Kun je je nog herinneren wat je van Nederland en de Nederlanders vond toen je net hier was?
13. Wat is je opleidingsachtergrond?
14. Ben je vernederlandst? Geef eens voorbeelden.
15. Wat verwacht je van je toekomst in Nederland?

01.05 VOCABULAIRE-OEFENINGEN

Oefening 1

Beschrijvingen

A. Zoek de juiste beschrijving bij de woorden; je gebruikt niet alle beschrijvingen.

B. Gebruik de woorden in een zin.

1. uiteindelijk	a. verhoging
2. zodanig	b. duidelijk worden
3. vanzelfsprekend	c. hebben
4. voorwaarde	d. journalist
5. vervolgen	e. school
6. blijken	f. indruk geven
7. beschikken over	g. op zo'n manier
8. verslaggever	h. conditie
9. opleiding	i. afmaken
10. voltooien	j. ten slotte
11. onder de knie krijgen	k. verder gaan met
12. beheersen	l. leren
13. vooruitgang	m. natuurlijk
	n. verbetering
	o. kennen/kunnen

Oefening 2

Geef antwoord op de vragen en gebruik daarbij het woord tussen haakjes. Werk in tweetallen.

1. Weet je nog wat voor weer het was toen we voor het eerst in Nederland kwamen? (zich herinneren)
2. Vind je de Nederlandse taal moeilijk? (onder de knie krijgen)
3. Wat heb je gedaan voordat je naar Nederland kwam? (opleiding)
4. Wat vond je het moeilijkste van je opleiding? (volhouden)
5. Weet je wat voor baantjes studenten vaak hebben? (horeca)
6. Wat gaan jullie doen in de zomervakantie? (zich voornemen)
7. Wat is jouw rol in dat project? (deel uitmaken van)
8. Waarom ging je zo graag op kamers wonen toen je ging studeren? (onafhankelijk)
9. Waarom heb je gekozen voor deze locatie voor het congres? (beschikken over)
10. We hebben gehoord dat je zoon cum laude afgestudeerd is! (trots zijn op)
11. Jullie zochten een nieuw appartement in het centrum. Hebben jullie dat gevonden? (uiteindelijk)
12. Ik dacht dat hij uit Marokko kwam. (blijken)

Oefening 3

Bestudeer de drie werkwoorden en substantieven en vul daarna de zinnen in.

bedoelen: - willen zeggen
Je zegt dat je het vervelend vindt, wat bedoel je daar precies mee?
Ik weet niet precies wat je bedoelt met die opmerking.

de bedoeling: De bedoeling van deze oefening is dat je de betekenissen van deze 3 werkwoorden leert.

betekenen: - willen zeggen, als inhoud
Het woord "oefening" betekent in het Engels "exercise".

de betekenis De betekenis van die woorden moet je opzoeken in een woordenboek.

menen: - geloven
Onze burens komen uit Amerika, meen ik.
- serieus zijn, echt bedoelen wat je zegt
Ik maak geen grapje, ik meen het echt, hoor!

de mening: - opinie
En wat vind jij, wat is jouw opinie?

1. Weet je wat dit woord ?
2. Ik ken de woorden wel maar ik weet niet precies wat je
3. Ik ben van dat je de taal van het land waarin je woont moet leren.
4. Je maakt vast een grapje. Je toch niet echt dat de vakantie geannuleerd is!
5. Begrijp je wat ik ?
6. De gemeenteraad is geïnteresseerd in de van de inwoners en organiseert daarom een speciale informatieavond.
7. Wat je met "ik heb geen idee"?
8. Het is de dat iedereen zijn eigen stoel meeneemt naar de openlucht film.
9. Het werk van deze minister is van grote geweest voor ons land.
10. Ik dat de zomervakantie op 4 juli begint, maar ik weet het niet zeker.
11. Ben jij vernederlandst? Ik : heb je veel Nederlandse gewoontes overgenomen?
12. Wat het voor jouw gezin om weer naar een nieuwe stad te verhuizen?

01.06 GRAMMATIC A

Presens, imperfectum, perfectum

A. Presens

ik werk	we werken
je werkt / werk je	jullie werken
u werkt	
hij/ze werkt	ze werken

- ik-vorm is basisvorm van het werkwoord:

werken	- ik werk
wonen	- ik woon

- je/jij achter het werkwoord, dan vervalt –t.

Je werkt bij een groot bedrijf	- Werk je bij een groot bedrijf?
Jij verhuist morgen naar Zeist	- Morgen verhuis jij naar Zeist.

- je moet altijd de algemene spellingsregels toepassen (zie ook 01.12)

wonen	- ik woon
pakken	- ik pak
reizen	- ik reis
beloven	- ik beloof

B. Imperfectum

ik werkte	we werkten	ik woonde	we woonden
je werkte	jullie werkten	je woonde	jullie woonden
u werkte		u woonde	
hij/ze werkte	ze werkten	hij/ze woonde	ze woonden

- imperfectum bestaat uit de basisvorm van het werkwoord met een suffix
- imperfectum van de onregelmatige werkwoorden moet je uit het hoofd leren
- imperfectum van de regelmatige werkwoorden maak je met de volgende regels:
 - zit de laatste letter voor –en van de infinitief in 't kofschip (of: soft ketchup)? Dan komt er **te/ten** achter de basisvorm.

werken	- ik werk + te / wij werk + ten
--------	---
 - zit de laatste letter voor –en van de infinitief niet in 't kofschip (of: soft ketchup)? Dan komt er **de/den** achter de basisvorm.

reizen	- ik reis + de / wij reis + den
--------	---

C. Perfectum

ik heb gewerkt	we hebben gewerkt	ik heb gewoond	wij hebben gewoond
je hebt gewerkt	jullie hebben gewerkt	je hebt gewoond	jullie hebben gewoond
hij/ze heeft gewerkt	ze hebben gewerkt	hij/ze heeft gewoond	ze hebben gewoond

- perfectum bestaat uit een auxiliair (vorm van hebben of zijn) en het participium
- participium van de onregelmatige werkwoorden moet je uit het hoofd leren
- participium van de regelmatige werkwoorden maak je met de volgende regels:
 - het participium begint met **ge-**
 - werkwoorden die beginnen met een prefix: be-, ge-, er-, ver-, her-, ont- krijgen geen **ge-** in participium

ik betaal	- ik heb betaald
ik gebruik	- ik heb gebruikt

- zit de laatste letter voor –en van de infinitief in 't kofschip (of: soft ketchup)? Dan komt er t achter de basisvorm

werken	- ik heb gewerk t
fietsen	- ik heb gefiet st
- zit de laatste letter voor –en van de infinitief niet in 't kofschip (of: soft ketchup)? Dan komt er d achter de basisvorm

wonen	- ik heb gewoond d
luisteren	- ik heb geluister d
- bij een separabel werkwoord komt "ge" in het midden: ik heb het formulier ingevuld
- staat er een auxiliair in de zin met een infinitief, dan verandert het participium in een infinitief; er komen dan twee infinitieven achter elkaar

Hij wil werken.	- Hij heeft willen werken .
Hij leert Engels spreken.	- Hij heeft Engels leren spreken .

D. Reflexieve werkwoorden

zich herinneren

ik herinner me	wij herinneren ons
jij herinnert je	jullie herinneren je
u herinnert zich	
hij herinnert zich	zij herinneren zich
zij herinnert zich	

- het reflexief pronomen verwijst naar het subject van de zin
*Ik herinner **me** dat we met de tram naar het consulaat gingen.*
- hoofdzin: het reflexief pronomen staat nà de persoonsvorm
*Hij voelt **zich** thuis in zijn nieuwe land.*
- inversie: het reflexief pronomen staat nà het subject
*Al snel voelde hij **zich** thuis in zijn nieuwe land.*
*Laat ik **me** beperken tot de komende jaren.*
- bijzin: het reflexief pronomen staat nà het subject
*Ik weet dat jullie **je** over onze gewoontes verbazen.*
- soms staan woordjes als: het, hem, haar, ze, er tussen persoonsvorm en reflexief pronomen
*Ik heb het **me** gerealiseerd.*

Op straat

Terras om te dromen 10,0

Zwembad om te huilen 1,3

Je had het kunnen weten

zoover
vakantieboordelingen

KAPSALON

- Je wordt **VLOT** geholpen
- Je moet **EVEN WACHTEN**
- De wachttijd duurt wat **LANGER**

Zien en Horen

**ALLE AFGEPRIJSDE SHIRTS, NÚ
3 HALEN 2 BETALEN***

* HET GOEDKOOPSTE SHIRT GRATIS, KORTINGEN TOT 75%

01.07 GRAMMATICA - OEFENINGEN

Oefening 1

Beantwoord onderstaande vragen in imperfectum.

1. Wanneer kwam je naar Nederland?
2. Waar leerde je toen Nederlands?
3. Vond je dat moeilijk?
4. Waar ontmoette je toen nieuwe mensen?
5. Ging je vaak naar de bioscoop toen je net in Nederland was?
6. Las je toen de Nederlandse ondertiteling?
7. Deed je aan sport toen je jong was?
8. Wat deed je meestal in het weekend?
9. Wat waren gisteren de eerste vijf dingen die je deed toen je opstond?
10. Wat zijn de eerste vijf dingen die je deed toen je op je werk aankwam?

Oefening 2

Beantwoord onderstaande vragen in perfectum.

1. Wat heb je gisteren gedaan?
2. Wat heb je tijdens je laatste vakantie gedaan?
3. Wat heb je op je eerste werkdag gedaan?
4. Met wie heb je over je nieuwe baan gesproken?
5. Wanneer heb je je eerste auto gekocht?
6. Wat is de mooiste film die je ooit gezien hebt?
7. Wanneer ben je voor het laatst een dagje vrij geweest?
8. Wat heb je toen gedaan?
9. Wat heb je moeten doen om het huis te vinden waarin je nu woont?
10. Wat heb je in het huis gedaan voordat je kon verhuizen?

Oefening 3

Vormen van het imperfectum en perfectum

Maak een lijst met tien werkwoorden.

Als je in tweetallen werkt: de ene cursist noemt het werkwoord, de andere cursist geeft het imperfectum en het perfectum.

Als je samen met je docent werkt, maak je samen met je docent de lijst en geef jij imperfectum en perfectum.

Optie: Als je in tweetallen werkt: als je klaar bent, geef je je lijst met tien werkwoorden door aan het volgende groepje.

Voorbeeld:	kopen	- ik kocht, ik heb gekocht
	maken	- ik maakte, ik heb gemaakt

01.08 STRUCTUUROEFENINGEN

Oefening 1: imperfectum

1. Lees je iedere dag de krant?
- toen ik in Den Haag woonde, las ik iedere dag de krant
2. Neem je iedere dag de trein naar je werk?
- toen ik in Den Haag woonde, nam ik iedere dag de trein naar mijn werk
3. Verbaas je je elke dag over de Nederlanders?
4. Breng je iedere dag je kinderen op de fiets naar school?
5. Heb je iedere dag om 12 uur pauze?
6. Realiseer je je iedere dag dat je een druk leven hebt?
7. Doe je iedere dag aan fitness?
8. Ga je iedere dag hardlopen?
9. Neem je je iedere dag voor om niet te roken?
10. Kom je iedere dag op tijd op je werk?

Oefening 2: perfectum

1. Koopt Jeff vandaag een nieuwe auto?
- nee, hij heeft al een nieuwe auto gekocht
2. Stelt Sofia zich vandaag voor aan haar burenen?
- nee, ze heeft zich al aan haar burenen voorgesteld
3. Voltooit Jeff vandaag zijn project?
4. Maakt Sofia vandaag een afspraak met haar leraar?
5. Gaat Jeff vandaag beginnen op onze afdeling?
6. Maakt Sofia vandaag de presentatie?
7. Beperkt Jeff zich vandaag tot zijn taak?
8. Neemt Sofia vandaag het initiatief voor de bijeenkomst?
9. Past Jeff zich vandaag aan aan de Nederlandse gewoontes?
10. Doet Sofia vandaag het inburgeringsexamen?

Oefening 3: dubbele infinitiefconstructie

1. Wilde hij gisteren de lijst met werkwoorden leren?
- ja, hij heeft gisteren de lijst met werkwoorden willen leren
2. Stond hij gisteren met de nieuwe collega te praten?
- ja, hij heeft gisteren met de nieuwe collega staan praten
3. Liet hij gisteren een pizza bezorgen?
4. Leerde hij gisteren zijn nieuwe burenen kennen?
5. Liet hij gisteren zijn computer repareren?
6. Liep hij gisteren zijn broer te bellen?
7. Mocht hij gisteren het slachtoffer van het ongeluk bezoeken?
8. Wilde hij zich gisteren bij een sportclub inschrijven?
9. Zat hij gisteren de hele avond televisie te kijken?
10. Wilde hij gisteren naar de installatie van de burgemeester gaan?

Oefening 4: dubbele infinitiefconstructie

1. Heb je de oefening gemaakt?
- ja, ik heb hem kunnen maken
2. Hebben ze de boodschappen gedaan?
- ja, ze hebben ze kunnen doen
3. Heb je de e-mail geschreven?
4. Hebben ze het virus gevonden?
5. Heb je het schrijfexamen gemaakt?
6. Hebben ze de cursus gevolgd?
7. Heb je de bijbaan gevonden?
8. Hebben ze het initiatief genomen?
9. Heb je met de verslaggever gesproken?
10. Hebben ze het interview gehouden?

Oefening 5: vraagwoorden + prepositie

1. Wij luisteren naar de burgemeester.
- naar wie luisteren jullie?
2. Wij kijken naar de film over Nederland.
- waarnaar kijken jullie?
3. Wij vragen het aan de leraar.
4. Wij wachten op de tram naar het consulaat.
5. Wij denken aan onze vakantie aan zee.
6. Wij praten met de ouders van de kinderen.
7. Wij geven het dossier aan de secretaresse.
8. Wij houden van zoute haring en speculaas.
9. Wij kijken naar de spelende kinderen.
10. Wij praten over de verhuizing naar Amsterdam.

01.09 AANVULLEND VOCABULAIRE

de naam	de familie
de voornaam	het familielid
de achternaam	het gezin
de roepnaam	de kinderopvang
de bijnaam	het kinderdagverblijf
heten	opvoeden
de nationaliteit	komen uit
het paspoort	opgroeien
de identiteitskaart	de moedertaal
het burgerservicenummer	de voertaal
zich legitimeren	de buitenlander
het legitimatiebewijs	de anderstalige
het rijbewijs	de allochtoon
de handtekening	de autochtoon
ondertekenen	emigreren
de geboortedatum	immigreren
de verjaardag	wennen aan
uitnodigen	zich aanpassen (aan)
de uitnodiging	integreren
de verjaardagstaart	de integratie
de verjaardagskaart	inburgeren
de burgerlijke staat	het inburgeringsexamen
alleenstaand	ontmoeten
ongehuwd	iemand tegenkomen
gehuwd/getrouwd	kennismaken (met)
trouwen (met)	iemand leren kennen
gescheiden	zich voorstellen
samenwonend	groeten
de weduwe	afscheid nemen
de weduwenaar		

01.10 BIJ WIJZE VAN SPREKEN

Oefening 1

A. Stel je voor

Vertel in 4 zinnen iets over jezelf. Natuurlijk vertel je je naam en waar je vandaan komt, maar vertel ook 2 bijzondere dingen, bijvoorbeeld: wat was je lievelingsvak op school, wat is het leukste wat je de afgelopen tijd meegemaakt hebt, wat is je lievelingseten, of iets anders.

B. Namenketting

Je zegt je naam en één bijzonder iets over jezelf: ik ben en ik

Je buurman/buurvrouw herhaalt dit en noemt daarna zijn eigen naam en eigen bijzonderheid en zo verder.

1. Ik ben en ik
2. Dat is en hij/zij, en ik ben en
3. Dat is en hij/zij, en dat is en hij/zij, en ik ben en ik
4. etc.

Vragen maken

Je kunt op twee manieren een vraagzin maken.

Beginnen met het werkwoord

Als je de zin begint met het werkwoord, krijg je inversie.

Het antwoord op dit soort vragen is altijd ja of nee.

Komt Ahmed?

Ben je gisteren naar de installatie van de nieuwe burgemeester geweest?

Ga je morgen de nieuwe bureaus uitnodigen voor een kopje koffie?

Beginnen met een vraagwoord

Je kunt een vraagzin maken door met een vraagwoord te beginnen.

Na het vraagwoord krijg je inversie.

wie	Wie is de nieuwe burgemeester van Rotterdam?
wat	Wat heb je voor zijn verjaardag gekocht?
welk	Welk boek heb je in de bibliotheek geleend?
welke	Welke kleur vind jij het mooiste?
wat voor	Wat voor laptop ga je kopen?
hoe	Hoe heet de nieuwe staatssecretaris?
hoe laat	Hoe laat begint de vergadering?
hoeveel	Hoeveel mensen heb je uitgenodigd?
waar	Waar wonen je ouders?
wanneer	Wanneer begint de schoolvakantie in regio Noord?
waarom	Waarom gaan de buschauffeurs morgen staken?

Let op: werkwoord met prepositie

Als je een werkwoord gebruikt met een vaste prepositie, gebruik je **wie** of **waar** met de prepositie:

- prepositie + wie: vraag over een persoon

- waar + prepositie: vraag over een ding

Naar wie zitten jullie te luisteren? (luisteren naar)

Waar kijken jullie **naar**? (kijken naar)

Op wie sta je te wachten? Op Marieke. (wachten op)

Waar sta je **op** te wachten? Op de bus. (wachten op)

Oefening 2*Een interview.*

Werk in tweetallen of interview je docent. Maak hiervoor 10 vragen. Probeer verschillende manieren van vragen te gebruiken en niet alleen "standaard" vragen te stellen.

Bewaar je vragen en de gegeven antwoorden, die heb je weer nodig in les 2!

01.11 LUISTER EENS **Oefening 1:***Lange en korte klanken*

Voor de Nederlandse spelling is het belangrijk dat je goed het verschil kunt horen tussen korte en lange klanken.

A. Luister goed en omcirkel het juiste antwoord.

B. Luister nog eens en schrijf de woorden op.

1.	kort / lang	16.	kort / lang
2.	kort / lang	17.	kort / lang
3.	kort / lang	18.	kort / lang
4.	kort / lang	19.	kort / lang
5.	kort / lang	20.	kort / lang
6.	kort / lang	21.	kort / lang
7.	kort / lang	22.	kort / lang
8.	kort / lang	23.	kort / lang
9.	kort / lang	24.	kort / lang
10.	kort / lang	25.	kort / lang
11.	kort / lang	26.	kort / lang
12.	kort / lang	27.	kort / lang
13.	kort / lang	28.	kort / lang
14.	kort / lang	29.	kort / lang
15.	kort / lang	30.	kort / lang

Oefening 2

Drie personen stellen zich voor. Luister goed en vul onderstaande tabel in.

	geboortedatum/ leeftijd	nationaliteit	bijzonderheden werk/school	vrije tijd	overige
persoon 1					
persoon 2					
persoon 3					

Oefening 3*Interview.*

Luister naar het interview met Silke Georgi en beantwoord de vragen.

1. Silke is opgegroeid in Amerika.	waar / niet waar
2. Haar man komt uit Aken.	waar / niet waar
3. Silke vindt het belangrijk om thuis Spaans en Duits te blijven spreken.	waar / niet waar
4. Opvoeden is makkelijker in het Nederlands dan in het Duits.	waar / niet waar
5. Silke vond het niet moeilijk contact te maken op het schoolplein.	waar / niet waar
6. Ze vindt het ook fijn af en toe in het Engels te kunnen zeuren over rare dingen in Nederland.	waar / niet waar
7. Het idee dat iedereen in Nederland op de fiets zit, klopt in werkelijkheid ook, volgens Silke.	waar / niet waar

- 8. In Nederland zijn eigenlijk net zo veel tolerante en intolerante mensen als in andere landen, volgens Silke. waar / niet waar
- 9. Silke werkt met vluchtelingen. waar / niet waar
- 10. Ze hoopt dat mensen minder naar verschillen tussen mensen zullen kijken en meer naar wat hen gelijk maakt. waar / niet waar

01.12 WIE SCHRIJFT DIE BLIJFT

Basisregels spelling

Er zijn een paar algemene regels die je steeds weer nodig hebt bij de spelling: van de werkwoorden, de substantieven en adjectieven. Belangrijk voor deze regels zijn de korte en lange vocalen (uitspraak) en de open en gesloten syllaben.

Korte vocalen:

a	zoals in	lamp,
e	zoals in	ben, spelling
o	zoals in	kort, op, stoppen
u	zoals in	bus, zus
i	zoals in	in, begin, zitten

Lange vocalen:

a/aa	zoals in	kaas, maken
e/ee	zoals in	geen, geven
o/oo	zoals in	voor, horen
u/uu	zoals in	vuur, bureu
ie	zoals in	wie, hier *

* in sommige woorden zie je ook "i"
als lange vocaal: direct, januari

Gesloten syllabe:

eindigt altijd op een consonant zoals in boek, zit-ten, maan-den

Open syllabe:

eindigt altijd op een vocaal zoals in ja, ma-ken, re-gels

Basisregels:

- korte vocaal in gesloten syllabe, schrijf a, e, o, u, i
- lange vocaal in gesloten syllabe, schrijf aa, ee, oo, uu, ie
- lange vocaal in open syllabe, schrijf a, e, o, u, ie
- korte vocaal blijft kort
- lange vocaal blijft lang
- v ↔ f: v staat nooit aan einde van een syllabe of woord
- z ↔ s: z staat nooit aan einde van een syllabe of woord
- na oe, eu, ui, ij, ei, au, ou nooit 2x dezelfde consonant
- aan het einde van syllabe nooit 2x dezelfde consonant
- aan het einde van een woord nooit 2x dezelfde consonant

- stoppen
- woon
- wonen
- wit > witte
- woon > wonen
- geef > geven
- huis > huizen
- boeken

Oefening 1

Verdeel de volgende woorden in syllaben. Geef aan welke syllabe open is (___).

1. oefening		11. burgemeester	
2. basisregel		12. verslaggever	
3. vliegtuig		13. integratie	
4. interview		14. herinneren	
5. paraplu		15. studiebegeleider	
6. geleerd		16. vanzelfsprekend	
7. antwoordden		17. staatssecretaris	
8. verhuizen		18. vervolgens	
9. studeren		19. inburgeringsexamen	
10. studieboek		20. werkgelegenheid	

Oefening 2

Wat is de basisvorm (ik-vorm) van de volgende werkwoorden?

1. wonen		11. voltooien	
2. verhuizen		12. combineren	
3. veranderen		13. heten	
4. slapen		14. organiseren	
5. studeren		15. wennen	
6. beloven		16. volhouden	
7. accepteren		17. integreren	
8. schrijven		18. blijven	
9. verkopen		19. beheersen	
10. vertellen		20. worden	

Oefening 3

Geef de pluralis van de volgende woorden.

1. het consulaat		11. de boterham	
2. het adres		12. het initiatief	
3. de moedertaal		13. de zoon	
4. de bijbaan		14. het vertrek	
5. de straat		15. de allochtoon	
6. het huis		16. de voornaam	
7. de wens		17. het gezin	
8. het probleem		18. het rijbewijs	
9. het jaar		19. de staatssecretaris	
10. de droom		20. de kaas	

Oefening 4

Maak een zin met de volgende woorden. Je mag de vorm van de woorden veranderen.

Voorbeeld: lezen, brief

Hij leest de brieven van zijn vriendin uit Amerika.

1. interview, geven	
2. antwoorden, brief	
3. beloven, volgende week	
4. wennen aan, stad	
5. groot, kopen	
6. probleem, oplossen	
7. schoen, warenhuis	

- 8. rijbewijs, aanvragen
- 9. moedertaal, spreken
- 10. bestellen, lekker
- 11. adres, opschrijven
- 12. twee uur, fietsen
- 13. gisteren, verhuizen
- 14. agenda, maken
- 15. duur, kiezen

0 1 . 1 3 H U I S W E R K O E F E N I N G E N

Oefening 1

A. Vul een passende prepositie of prefix in.

1. Als je een nieuw land woont of als je gaat verhuizen een andere stad, moet je ook een nieuw sociaal leven opbouwen.
2. Het is niet altijd gemakkelijk nieuwe mensen ontmoeten.
3. Nederlanders zijn wel gastvrij en open en de mensen maken graag een praatje anderen, bijvoorbeeld de bushalte of een café.
4. Toch nodigen ze niet snel vreemden hen thuis
5. Waar ontmoet je Nederlanders?
6. Je inschrijven een sportclub is een goede manier nieuwe mensen ontmoeten.
7. Je kunt lid worden een golfclub of een hobbyclub of een dansschool gaan.
8. Als je teamsporten houdt, kun je je inschrijven een voetbalclub, een hockeyclub of volleybal gaan doen.
9. iedere stad zijn principe genoeg sportclubs vinden.
10. Misschien heb je een hekel sport en besteed je je tijd liever iets anders.
11. Andere mogelijkheden het ontmoeten mensen zijn het deelnemen een (taal)cursus, je moet de taal tenslotte toch de knie krijgen.
12. Je kunt wat gaan drinken een cafeetje jou de buurt waar je kennis kunt maken buurtgenoten of je kunt je aansluiten een businessclub ondernemers.
13. Andere ouders ontmoet je je kinderen.
14. iedere school vragen ze regelmatig hulpouders allerlei activiteiten.
15. die manier kom je makkelijk contact andere ouders.
16. Je hoeft je niet beperken een sportclub of de school je kinderen; vrijwilligerswerk kun je ook andere mensen leren kennen.

17. Wanneer je verhuisd bent een nieuwe woning, maak dan snel kennis je burens.
18. Zij kunnen je helpen vragen je nieuwe woonomgeving.
19. Als je andere Engelstalige expats wilt ontmoeten ervaringen delen, kun je hen waarschijnlijk de website meetup.com vinden.
20. Expats Nijmegen kunnen elkaar vier keer jaar ontmoeten zogenaamde 'meeting points', die de gemeente Nijmegen organiseert.
21. deze bijeenkomsten wordt het sociale aspect gecombineerd het leren de stad waarin je leeft.
22. Meer informatie deze bijeenkomsten kun je vragen expat@nijmegen.nl.

B. Maak een lijst met de vaste combinaties uit bovenstaande oefening en maak daarmee zelf nieuwe zinnen.

1. wonen in

.....

2. verhuizen naar

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....

7.

.....

8.

.....

Oefening 2

Het werkwoord "maken" kun je tegenkomen met verschillende prefixen. Ieder werkwoord heeft dan ook zijn eigen betekenis. Zoek de betekenis op in een woordenboek en vul daarna de zinnen in.

kennismaken

opmaken

namaken

overmaken

doormaken

uitmaken (2x)

inmaken
 afmaken
 meemaken

1. Ik heb een uitnodiging gekregen voor het buurtfeest.
2. Ik ga daar zeker naartoe om te met mijn nieuwe buurt.
3. Iedereen die komt, moet €10,00 op de rekening van de organisatie.
4. 's Middags is er eerst een voetbalwedstrijd in het park van de kinderen tegen de ouders. De kinderen willen natuurlijk graag de ouders met minimaal 10 – 0!
5. Ik kan eigenlijk niet voetballen, maar dat niet : meedoen is belangrijker dan winnen.
6. Mathijs wil buiten gaan spelen maar hij moet eerst zijn huiswerk
7. Wil je niet alle koekjes, straks komt er nog bezoek.
8. Ik ben nog nooit naar een Nederlandse bruiloft geweest. Het lijkt me leuk om dat een keer te
9. Vera wil het met haar vriend; ze houdt niet meer van hem.
10. De techniek heeft in de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling
11. In het Verre Oosten worden veel producten van dure merken

Oefening 3

Zet de werkwoorden in de correcte vorm (presens).

1. Jao uit Brazilië en binnenkort naar Nederland om met zijn Nederlandse vriendin te gaan (komen, verhuizen, samenwonen)
2. Volgende week hij voor het eerst naar Nederland om kennis te maken met haar familie. (reizen)
3. Om legaal in Nederland te samenwonen, hij een verblijfsvergunning nodig. (kunnen, hebben)
4. Hij de MVV (Machtiging tot Voorlopig Verblijf) bij de Nederlandse ambassade in Brasilia. (aanvragen)
5. Voor Brazilië nog een extra voorwaarde. (gelden)
6. Jao nu Nederlands voor het basisexamen inburgering dat hij over ongeveer een maand op de ambassade. (studeren, doen)
7. Als hij voor dit basisexamen, hij direct de aanvraag voor de MVV (slagen, indienen)
8. Hij dan een kopie van zijn paspoort en dat ook naar de IND. (maken, sturen)

9. Volgende week hij bij de ouders van zijn vriendin. (logeren)
10. Dan hij natuurlijk iedere dag een beetje Nederlands te
(proberen, spreken)
11. Hij dat het een leuke week en dat ze ook tijd
..... om een appartement te zoeken. (hopen, worden, hebben)

Oefening 4

Zet de werkwoorden in de correcte vorm (*imperfectum*).

1. Dertig jaar geleden in een ziekenhuis in het Spaanse Las Palmas een tweeling geboren. (worden)
2. Na hun geboorte ze echter door een persoonsverwisseling in het ziekenhuis van elkaar gescheiden. (zijn)
3. Na dertig jaar ze elkaar weer. (vinden)
4. Een verkoopster in een modezaak op Gran Canaria een belangrijke rol in deze nieuwe ontmoeting. (spelen)
5. De vrouw bevriend met een van de zussen. (zijn)
6. Ze de andere zus in haar winkel als klant en verbaasd dat die haar niet en (krijgen, zijn, herkennen, groeten)
7. De verkoopster een ontmoeting tussen de twee vrouwen. (organiseren)
8. Er een DNA-test en die aan het licht dat ze een tweeling waren. (volgen, brengen)
9. Een van de vrouwen dus bij de “verkeerde” ouders (opgroeien)
10. Ze plotseling een zus en na de ontdekking psychische hulp. (hebben, zoeken)
11. De tweeling eiste 3 miljoen euro schadevergoeding van het ziekenhuis dat de fout (maken)
12. Het in het verleden al vaker dat kinderen na de geboorte in het ziekenhuis niet met de juiste ouders naar huis (gebeuren, gaan)
13. In Roemenië wel een heel bijzondere verwisseling (plaatsvinden)
14. Een vrouw haar pasgeboren dochttertje, gewikkeld in een warme deken, mee naar huis. (nemen)
15. Toen ze thuis de luier van haar kind verschonen, er een jongen op de commode te liggen! (willen, blijken)

Oefening 5

Zet de werkwoorden in de correcte vorm (*perfectum*).

1. Het is al weer lang geleden, mijn eerste werkdag op een middelbare school in Bergen op Zoom.
2. Ik had daar een baan als lerares Frans. (vinden)
3. Ik had jaren, boeken, verslagen, colleges, met medestudenten aan projecten, veel plezier, me, feest, hard, examens en, stage, was vaak en van kamer naar kamer en nu .. mijn eerste echte baan! (studeren, lezen, schrijven, volgen, samenwerken, maken, verslapen, vieren, werken, doen, halen, lopen, uitgaan, verhuizen)
4. Ik ben die ochtend vroeg (opstaan)
5. Ik heb me, en mijn tas (douchen, ontbijten, inpakken)
6. Daarna heb ik de trein naar Bergen op Zoom (nemen)
7. In Roosendaal heb ik overstappen. (moeten)
8. Op school heb ik mijn lokaal en heb ik die dag met zes verschillende klassen, dus ongeveer 150 nieuwe leerlingen. (zoeken, kennismaken)
9. In de pauze ben ik, net als alle leraren, naar de lerarenkamer om koffie te drinken en daar heb ik veel nieuwe collega's (gaan, ontmoeten)
10. Alles bij elkaar heb ik die eerste werkdag bijna 170 nieuwe mensen kennen. (leren)
11. Natuurlijk heb ik niet in één keer alle namen onthouden. (kunnen)
12. Ik ben in ieder geval aan het einde van de middag moe maar tevreden weer met de trein naar huis (reizen)

01.14 NEDERLAND - NEDERLANDERS

Opdracht

Je kunt op verschillende manieren een gesprekje beginnen.

Bespreek (bijvoorbeeld in tweetallen) in welke situaties je bovenstaande "openingszinnen" kunt gebruiken.

Speel daarna de gesprekjes (bereid die wel eerst even voor).